

מסורת הש"ס

(א) מיר (א. ב. ג.) ז"ל ויחזיק. רש"י, (א) ס"א דלא אישתא אמר כתיב ויין ישמח לבב אנוש, (ד) גדפ"ר כורב, (ס) ז"ל מרשכו, (ו) גדפ"ר לך, (ז) ז"א לחגיה, (ח) וגי הערוך ערך כבא ג' כוכא וכוה עולה יפה פרש"י כוכא זריף קטן כמו כוכא דלוידי תענית דף כב., (ט) [תענית כב.], (י) [פרה פ"ג מ"ה], (יא) בתוס' עז"י טספ; דהתם תילא משתכר ציהמ"ק ראשון, (יב) [חולין יח.], (יג) [ע"פ מוס' וצמים מד: ד"ה אצנים ומוס' חולין יח. ד"ה ונמה],

גליון הש"ס

תוס' ד"ה וכתיב וכו' גבי יואב. ע' לעיל דף נה ע"ב וצמ"ש שם על הגליון:

מוסף תוספות

א. כי נסתפקו באותה עששה משה כל ימי בית ראשון. מוס' ע"ז גז: ד"ה בקשו. ב. [ד]שבע פרות היו, הראשונה עשה משה. מוס' וצמ"ש מד: ד"ה אצנים. ג. וגזוים בית חשמונאי, הוכיז בעבדי. מוס' חולין יח. ד"ה ונמה. I. פי', לעשות בלא פנימה. מוס' חולין יח. ד"ה ונמה. ה. וכיון שהיה שמיר בבית שני כדפרושיה, אמאי גזוים בית חשמונאי. מוס' סוכה מט. ד"ה שכל I. כי אם מבקע כתאנה אכל אין עושה אותן שלמות שלא תחגור בהן צפורן. מוס' ע"ז גז: ד"ה בקשו. I. דמיתתי קרא. מוס' הראש'.

איגניב לן כסא דכספא. שהיו רואים אותו ^(ז) כרך בסודריה ורוזין לבדוק מהו: **אמרי ליה**. לרש גלותא: **דחיורא**. שגר בעלת שחין: **מיכל אכלי וטעמי**. טעמתי: **חיורא לא עביד לן האידנא**. לא שחטנו היום כהמה בעלת שחין: **בדוספא**. בעור היו צודקין

במקום ריסתנא וזו צבף הירך ותמלאנו בעור שהוא לבן: **דאמר רב חסדא חיורא באוכמתא לקוסא**. היא. טללי לבן בעור שחור לקוסא היה שם בצשר והפך העור ללבן: **כרו ליה צירא**. חפרו גומץ שיפול בו: **ושדו ליה ליפסא**. השליכו מחללת על פי הצור כדי שלא יצין ^(ס) מושבו: **ליטי מר ליעת**. לשכב במשכבו: **נחר ליה רב חסדא**.

עשה לו סימן כמו נחרת סוסיו (ירמיה ח): **א"ל רב ששת ליעוקא פסוק לי פסוקיך: נעס לך**. פסוק הוא בעשהאל: **הדר מינה**. חזור מעליה לימין או לשמאל: **בריכות**. לרחוץ בהן צלוץ: **הכא פרגימו**. בצבל: **שידה ושידיפין**. שד וזכר ושד נקבה: **שידתא**. שידה עגלה למרכבת נשים ושרים: **בי שיחין**. צאותו מקום: **מה היא**. מה דמותה ומה טיבה. ויש אומרים שידה עגמה ראש כולן ואמן איני יודע מאי היא: **היכי איעביד**. בלי כלי צהל: **שמיר**. צריה מששת ימי בראשית ואין כל דבר קשה יכול לעמוד מפניו: **לאצני אפור**. דאמריין במסכת סוטה ^(דף מח:) אצנים הללו אין כותבין עליהם צדיו שנאמר פתוחי חותם ואין מפרטין עליהם צאימל שנאמר במלואתם שלא יהו חסרות כלום אלא כותב עליהם צדיו ומראה להן שמיר מבחון והן נצקעות מאלהין: **כעשינהו**. כפאס ציסורין לומר ^אלו היכן הוא: **כעשינהו**. לחפץ לשון מכשש של צגדים ^(שבת דף קמא:): **היכא איסיה**. אשמדאי שאוכל לכששו: **בטורא פלן**. צהר פלוני: **כריא ליה צירא**. כרה לו שם צור: **טינרא**. אבן: **וחסמיה בגושפנקיה**. בחותמו: **סייר לגושפנקיה**. צודקו שלא נגע אדם בו לנגלת צורו: **וגצבי דעמרא**. גזיות נמר: **וויקי דחמרא**. נודות יין: **צירא מספאי**. במורד ההר למטה מצורו של אשמדאי: **ושפינהו למיא**. כגון השופה יין ^א לחמריה ^(ב"מ דף ס:). הריק מיר צור העליון לתוך התחתון דרך נקב שנקב צשפה שבין שתי הצורות ומתוך שהראשון קרקעיתו גבוהה מקרקעית התחתון נרוקו המים לתוכו מאלהין: **וספמינהו** לנקבים שבין זה לזה כדי שכשישים יין בעליון לא יזוב ממנו לתחתון: **וכרא צירא**. אחרינא מעילא לצורו של אשמדאי: **ועמינסו**. מילא אותן שמי צורות עפר כדי שלא יצין אשמדאי: **טמיניהו** סתמן כדמתרגמינן סתמוס פלשתים ^(בראשית כו) טמנון פלישתאי: **כי אסא**. אשמדאי: **סייריה לגושפנקיה**. ומלאו שלס: **לא סגי ליה**. לא יכול להמאפק: **רוס וגנא**. נשמכר ונרדם: **נחיס אסא**. צניהו מן האילן: **סמיהו**. סגר השלשלת סביב לוארו שלא יוכל ראשו לנאס: **הוס קא מפרזל**. משתגע ומתעסק לנתקה הימנו: **דמרך**. הקצ"ה: **חף ציה**. נחמך צו: ^(ט) **כוצא**. זריף קטן כמו כוצא דל"ידיט: **דארמלא**. אלמנה היתה דרה צו:

מי שאחזו פרק שביעי גימין

סח.

תורה אור

1. ויאמר לו אבנר נטה לך על ימיןך או על שמאלך ואחזו לך אחד מהצעירים וקח לך את הלצתו ולא אבה עשהאל לסור מאחריי: שמואל ב ב כא
2. בנסתי לי גם בסף ויהב וסגלת מלכים והמדינות עשיתי לי שרים ושרות ותענוגות בני האדם שדה ושרות: קהלת ב ח
3. והבית בהבנתו אבן שלמה מסע גבנה ומקבות והחורן כל כלי ברזל לא נשמע בבית בהבנתו: מלכים א ו ז
4. לץ היין והמה שבר וכל שנה בו לא יחבקו: משלי כ א
5. ונות ויין ותירוש יקח הושע ד יא לב:

דאמר רב חסדא אוכמא בחיורא וחיורא באוכמא לקותא **ריא**. פירוש טללי שחור בעור לבן או טללי לבן בעור שחור אין זה אלא מחמת נגע שהיה שם הקשה רצינו מס דצמויר צריש פרק צית שמאי ^(דף לא:) משמע דלא מיירי רב חסדא אלא שצור שחור צין שוורים לבנים שהשחור מגרע כולם ומתקלקל מקחם על ידו ופריך התם ממתני' דהתם דמשמע שהלבן גרוע ומסיק דרב חסדא איירי צמורא דקרמנאי דהתם שחור גרוע טפי ואור"ת דתרי מילי נינהו ומילתיה דהכא איירי בטללי שחור בעור לבן ולבן בעור שחור והתם מיירי שצור שחור צין שוורים לבנים ומדע דצבל הספרים ישיגם לא גרסינן התם צמילתיה דרב חסדא אלא אוכמא צמיורא לקומא ותו לא וכן נראה דאי גרסינן תרומיהו כמו הכא ונפרש חד לטללי ומד לשור צין השוורים אס כן מאי פריך התם דמנא ליה דאוכמא צמיורא קאי אשור צין השוורים נימא איפכא ולא יקשה כלום. רצינו מס: **איכא שמיר דאייתי משה לאבני אפור**. הכא משמע דלאצני אפור צעי שמיר וצפ"ק דקידושין ^(דף לא:) גבי עובדל דלמא צן נמיה צקשו ממנו אצנים לאפור וזה היה צצית שני מדקאמר לשנה נולדה לו פרה ^א אדומה כו' דצצית ראשון לא עשו פרה כדאמר ^ב שניה עשה עזרא ואס כן היה שמיר צצית שני ואין להקשות דצפרק צתרא דסוטה ^(דף מח:) תנן משמטו נציאים הראשונים צטלו אורים ותומים ומשחרצ צית המקדש צטל שמיר דהיינו צית המקדש שני מדנקט צית המקדש סתם והתם צגמרא נקט צית המקדש ראשון על מילי אחריני ועוד מדלא ערבינהו צהדי אורים ותומים והוי ליה למיתני משמטו נציאים הראשונים צטלו אורים ותומים והשמיר דמשמטו נציאים הראשונים היינו משחרצ צית המקדש ראשון ^א צטלו אורים ותומים ואריך לומר ששמרוהו מימי שלמה עד חורבן צית שני הקשה ה"ר אלחנן במסכת ע"ז צפ' ר' ישמעאל ^(דף נב:) גבי אצני מצחש ששקאוס אנשי יון ^א ליתצרינהו אצנים שלמות אמר רחמנא ליעסרינהו ^א לא תניף עליהם צרול אמר רחמנא ^א ולינסרינהו ע"י שמיר ואומר ר"י דע"י שמיר אין נעשין חלקות ^א דחגירת צפורן פוסלת צמצוץ ^א והן סוגיא אחיא כמ"ד צסוטה ^(דף מח:) דליצטרין שמיר לאצני צית המקדש והא דכתבי מגורכות צמגירה מוקי לה צאצני ציתו ^א: **ז"ל אייתי שידה בו'**. כי לא רלו לשאלו צאורים ותומים כשיכולין לשאלו על ידי דבר אחר:

ובתריב ונות ויין ותירוש. אף על פי שזה הפסוק לא נכתב עדיין היו יודעין כמנ"א ארור עושה מלאכת ה' רמיה צפ' לא יחפור ^(ב"ב דף קא:) ° גבי יואב: לצדוקמי

שרייה מטא לביתא שרייה מטא גבי כובא דדהיא ארמולתא נפקא איחננא

ומתעסק לנתקה הימנו: **דמרך**. הקצ"ה: **חף ציה**. נחמך צו: ^(ט) **כוצא**. זריף קטן כמו כוצא דל"ידיט: **דארמלא**. אלמנה היתה דרה צו:

איחננא